

ANNEX III

PLA D'ACCIÓ

TUTORIAL

CURS 2020 - 2021

ESCOLA INFANTIL MUNICIPAL DE
MUSEROS

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

1.2 Marc normatiu.

1.2 La tutoria en educació infantil.

2. FUNCIONS DE LA TUTORA

2.1 Recollides en el Reglament de Règim Intern

2.2 En relació amb el seu alumnat

2.3 En relació amb les altres membres de l'equip educatiu i altres professionals que puguen estar relacionats

2.4 En relació amb les famílies.

3. OBJECTIUS

3.1 Objectiu generals de la tutoria

3.2 Objectius de la tutoria en relació amb els alumnes

4. CONTINGUTS

5. ACTUACIONS

5.1 En relació amb els alumnes

5.2 En relació amb altres membres de l'equip educatiu

5.3 En relació amb les famílies

6. METODOLOGIA

7. RECURSOS

7.1 Personals

7.2 Recursos i eines específiques

8. TEMPORALITZACIÓ

9. AVALUACIÓ

1. INTRODUCCIÓ

1.1 MARC NORMATIU

- √ Llei orgànica (LOE) 2/2006, de 3 de maig, d'educació, aprovada el 6 d'abril de 2006.
- √ Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.
- √ Decret 233/1997, de 2 de setembre, del Govern valencià, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de las escoles d'educació infantil i dels col·legis d'educació primària.
- √ Decret 37/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableixen els continguts educatius de primer cicle de l'educació infantil a la Comunitat Valenciana.
- √ Ordre 21/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i el funcionament de les escoles infantils de primer cicle de titularitat pública.
- √ Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària

1.2 LA TUTORIA EN L'EDUCACIÓ INFANTIL

L'educació juga un paper molt important en les nostres vides, contribueix al desenvolupament de la nostra personalitat i a la socialització.

Des que naixem, la família, els mestres i altres agents educatius, que formen part del vincle afectiu del xiquet i de la xiqueta, es responsabilitzen de donar resposta a les seues necessitats bàsiques, i els seus aprenentatges i el seu suport emocional és rellevant.

Sempre s'ha parlat de la importància de la tutoria, de l'acció tutorial amb l'alumnat de secundària, i de primària, però menys amb els xiquets i les

xiquetes d'educació infantil. Justament, si es desenvolupa la tutoria en l'educació des de les edats més primerenques, marquem la base perquè en les següents etapes de la tutoria es reculla els fruits.

En educació infantil, com en la resta de les etapes i nivells educatius, l'acció orientadora és concepció com una part integrant de l'acció educativa global i, per tant, integradora de la personalitat infantil. Encara que en aquesta etapa és la més evident que en altres trams educatius, la connexió entre la funció docent i la funció tutorial del professorat.

L'acció tutorial, en aquesta etapa, ha de respondre a les principals necessitats educatives que, des d'un punt de vista preventiu i educatiu, són les següents:

Necessitats relacionades amb la coordinació perceptiva i motora

En les escoles d'educació infantil, es pot localitzar alumnat amb dificultats per a explorar el seu entorn immediat i per a interactuar amb les persones i els objectes, a causa de problemes específics de la percepció. Aquestes dificultats, més encara que en altres àrees de desenvolupament, han de ser resoltes el més prompte possible, ja que se solen detectar en alumnes amb dèficit sensorial i motor o alumnes hiperactius, etc. La intervenció educativa en aquests casos, ha d'anar dirigida a facilitar ambients rics en estímuls i molt organitzats que promoguen les interaccions alumne/ambient, les interaccions alumne/educador i les de alumne/alumne; la qualitat afectiva de les relacions i l'ambient de l'aula; l'adquisició del llenguatge i els processos comunicatius; els materials, els objectes, espais i temps, i les rutines escolars.

Necessitats relacionades amb el desenvolupament emocional i socioafectiu

Els problemes afectius solen tindre lloc en el context familiar en aquestes edats; no obstant això, en el context escolar, solen ser també freqüents i molt intensos. L'acció tutorial haurà d'oferir una actitud d'observació permanent dels problemes afectius, encara que la causa pugui ser extraescolar. D'altra banda, l'alumnat pot presentar problemes en la seua relació amb el context escolar i

manifestar problemes d'inadaptació en el centre o d'integració en el seu grup d'iguals. L'acció tutorial haurà d'anar dirigida a la creació d'ambients que facen sentir segur l'alumne i l'alumna i, d'altra banda, la creació d'un clima escolar en el qual l'alumne i l'alumna explore les seues possibilitats i desenvolupe la seua autonomia personal; al mateix temps, que se sent estimat o estimada. A més, en les programacions didàctiques es recolliran projectes de treball específics per iniciar el reconeixement i la gestió emocional i es potenciaran les eines necessàries per a la resolució pacífica dels conflictes.

Necessitats relacionades amb l'adquisició i el desenvolupament del llenguatge i la comunicació

Poden sorgir retards en l'adquisició del llenguatge i problemes en la utilització d'aquest. L'acció tutorial pot oferir accions compensatòries en la utilització d'aquest àmbit. En altres casos, l'alumne manifestarà problemes de llenguatge associats a dèficit sensorial o neurològic. L'acció tutorial haurà de dotar a aquests alumnes d'un llenguatge, no solament de caràcter oral, de manera que li permeta planificar i regular les seues decisions i les seues conductes.

Necessitats relacionades amb les interaccions socials

Els grups d'iguals són un component bàsic per a estimular la socialització i coordinar els interessos del jo amb les normes de convivència i comunicació. Des d'aquesta perspectiva, és interessant destacar les necessitats relacionades amb l'adquisició d'hàbits adaptatius, ja que es tracta d'hàbits bàsics que ajudaran l'alumnat a manifestar comportaments personals adequats. El comportament adaptatiu es defineix com l'execució d'activitats diàries requerides per a l'autonomia social i personal, per la qual cosa l'acció tutorial ha d'anar encaminada a la planificació sistemàtica d'activitats que contribueixen a l'adquisició d'aqueixos hàbits, intervenció en la qual és fonamental l'execució i la direcció que realitze el tutor amb el seu alumnat.

2. FUNCIONS DE LA TUTORA

2.1 RECOLLIDES EN EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERN

- a) Participar en el desenvolupament de l'acció tutorial sota la coordinació de la direcció.
- b) Dur a terme els criteris bàsics d'acció tutorial establerts en el Projecte Educatiu.
- c) Coordinar, en col·laboració amb el personal en possessió del títol de mestre o mestra, el procés d'avaluació de l'alumnat del seu grup.
- d) Facilitar la integració dels alumnes en el grup i fomentar el desenvolupament d'actituds participatives.
- e) Vetlar pels processos educatius de l'alumnat i promoure la implicació en el seu procés educatiu.
- f) Vetlar per la convivència del grup d'alumnat i la seua participació en les activitats del centre.
- g) Coordinar la resta de professionals que intervenen en el seu grup respecte del procés educatiu de l'alumnat.
- h) Orientar l'alumnat i les seues famílies en el seu procés educatiu.
- i) Facilitar la inclusió de l'alumnat i fomentar-hi el desenvolupament d'actituds participatives i positives que consoliden les bones relacions del grup.
- j) Col·laborar amb el servei psicopedagògic escolar per a la consecució dels objectius establerts en els criteris bàsics per a l'acció tutorial.
- k) Coordinar la planificació, desenvolupament i avaluació de les mesures de resposta a la inclusió proposades per a l'alumnat del seu grup-classe, com a conseqüència de l'avaluació del procés educatiu i aprenentatge de l'alumnat.

- l) Informar, en col·laboració amb la direcció del centre, els pares, mares o tutors legals, de tot allò que els concernisca en relació amb el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat.
- m) Fomentar la cooperació educativa entre el centre i els pares i mares o tutors legals dels alumnes.
- n) Atendre l'alumnat i tindre cura, juntament amb la resta dels professionals del centre, en els períodes d'esplai i en altres activitats extraescolars aprovades en la PGA.
- o) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

2.2 EN RELACIÓ AMB L'ALUMNAT

- Facilitar la integració de l'alumnat en el seu grup-classe i en el conjunt de la dinàmica escolar.
- Contribuir a la personalització dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Efectuar un seguiment global dels processos d'aprenentatge dels alumnes per a detectar les dificultats educatives especials, per tal d'articular les respostes educatives adequades i recaptar els assessoraments i suports corresponents.
- Coordinar el procés avaluador de l'alumnat.
- Fomentar en el grup d'alumnes el desenvolupament d'actituds participatives tant en el centre com en el seu entorn sociocultural i natural.

2.3 EN RELACIÓ A ALTRES PROFESSIONALES RELACIONATS AMB EL SEU GRUP

- Coordinar l'ajust de les programacions al grup d'alumnes, especialment davant necessitats específiques de suport educatiu, i coordinar la realització i el seguiment dels plans de treball individualitzat.
- Informar l'equip educatiu tant dels problemes individuals com de grup, sobre les característiques de l'alumnat (aptituds, interessos, dades familiars, etc.).
- Proposar i coordinar canvis didàctics i metodològics segons el grup.
- Coordinar el procés d'avaluació.
- Convocar i organitzar reunions amb l'equip educatiu quan les circumstàncies ho requerisquen.
- Possibilitar línies comunes d'acció amb els altres tutors en el marc del projecte educatiu del centre, i si és necessari, amb la unitat d'orientació.

2.4 EN RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES

- Contribuir a l'establiment de relacions fluides amb els pares i mares, que faciliten la connexió entre el centre i les famílies.
- Implicar els pares i les mares en activitats de suport a l'aprenentatge i orientació dels seus fills.
- Informar-los de tots aquells assumptes que afecten l'educació dels seus fills i sol·licitar-los la informació necessària sobre l'alumne o l'alumna.
- Preparar i convocar reunions individuals i de grup amb els pares i les mares.

3. OBJECTIUS

3.1 OBJECTIUS GENERALS DEL EXERCICI DE LA TUTORIA

- ✓ Contribuir a la personalització de l'educació des de tots els aspectes del desenvolupament de l'alumnat; afavorir la integració dels diferents aprenentatges i coordinar l'acció dels diferents agents educatius.
- ✓ Coordinar el procés d'avaluació i la presa de decisions sobre la resposta educativa a les necessitats detectades dels alumnes i de les alumnes.
- ✓ Atendre i informar les famílies sobre els progressos dels seus fills i filles.
- ✓ Fomentar la integració i participació de cadascun dels components del grup-aula en la dinàmica general del centre i contribuir al desenvolupament de la socialització; ensenyar a conviure de manera pacífica i satisfactòria, educar en destreses i habilitats socials per a la convivència, i previndre i anticipar-se a conductes problemàtiques que pugen sorgir.
- ✓ Realitzar el seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge dels alumnes i de les alumnes, en col·laborar en la detecció de les dificultats d'aprenentatge i de les necessitats educatives especials amb la finalitat de donar la resposta educativa permanent.
- ✓ Contribuir a l'adequada interacció entre els integrants de la comunitat educativa: educadores, mestres, alumnes, pares i mares, i entre la comunitat educativa i l'entorn.
- ✓ Afavorir els processos de desenvolupament de les capacitats de pensament, d'aprendre a pensar i d'aprendre a aprendre, amb l'ensenyament d'estratègies i procediments d'aprenentatge.
- ✓ Afavorir els processos de maduresa personal, de desenvolupament de la pròpia identitat i sistema de valors.
- ✓ Facilitar, a l'alumnat, el canvi d'etapa al segon cicle d'educació infantil.

3.2 OBJECTIUS DE LA TUTORIA EN RELACIÓ AMB ELS ALUMNES

√ **Ensenyar a conviure**

Per a desenvolupar l'autonomia, la iniciativa personal i la competència social i ciutadana. Afavorir la integració de l'alumne i de l'alumna en el seu grup i centre, en fomentar actituds participatives. Respectar les normes de convivència i els seus companys i companyes, professorat i altres membres de la comunitat educativa. Fomentar la cooperació, la solidaritat, el treball en grup i respectar les regles. Desenvolupar les capacitats socials bàsiques per a una bona convivència.

√ **Ensenyar a ser persona**

Per a aconseguir la competència social i ciutadana i desenvolupar l'autonomia i iniciativa personal. Educar en la convivència. Afavorir el seu desenvolupament moral i l'adquisició de valors. Ensenyar-los a acceptar la seua pròpia identitat i a afavorir la seua autoestima.

Tolerar, respectar i valorar les diferències individuals. Desenvolupar actituds positives i de responsabilitat personal.

√ **Ensenyar a aprendre**

Per a contribuir a aprendre a aprendre i desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal. Adquirir estratègies que afavorisquen el procés d'ensenyament-aprenentatge. Autoavaluació: reflexionar sobre els seus possibles errors i aprendre d'aquests per a ser corregits.

4. CONTINGUTS

Educar és dotar l'individu de recursos o mitjans perquè cresca com a persona individual i, al mateix temps, com a component d'una societat.

El desenvolupament dels objectius es portarà a terme mitjançant els continguts següents:

√ **Ensenyar a conviure**

La comunicació, el treball en equip i la resolució de conflictes. Inclou conceptes, procediments i actituds relacionades amb el funcionament dels grups humans, les normes de convivència, el treball cooperatiu, col·laboratiu i l'anàlisi i la resolució de conflictes, a nivell inicial.

√ **Ensenyar a ser persona**

Adquirir continguts relacionats amb el coneixement personal, l'autoestima, la presa de decisions i l'elaboració del projecte personal al llarg de la vida.

√ **Ensenyar a aprendre**

Continguts sobre competències que optimitzen el rendiment escolar en el seu conjunt, i afavoreixen el procés d'ensenyament-aprenentatge i la seua autoavaluació.

5. ACTUACIONS

5.1 EN RELACIÓ AMB ELS ALUMNES

- Conèixer la situació de cada alumne en el grup, en el centre i en el seu ambient sociofamiliar i intervenir per a afavorir la integració en els casos en els quals siga necessari.
- Conèixer la dinàmica interna del grup i intervenir, si fora necessari, per a recompondre aquesta dinàmica.
- Recaptar informació sobre la situació personal o familiar de cada alumne o alumna, amb informes anteriors, expedient personal, tutors de cursos passats, qüestionaris d'inici de curs, entrevistes...
- Analitzar amb els altres mestres o educadors les dificultats escolars de l'alumnat com a conseqüència de deficiències instrumentals, problemes d'integració i d'altres, per a buscar, si és necessari, l'assessorament i el suport adequats.
- Afavorir en l'alumnat el coneixement i acceptació de si mateix.
- Promoure i coordinar activitats que fomenten la convivència, la integració i la participació de l'alumnat en la vida del centre, de l'entorn: activitats culturals i esportives complementàries, festes i excursions, etc.
- Elaborar els informes i butlletins trimestrals.

5.2 EN RELACIÓ AMB LES MESTRES O EDUCADORES

- Planificar la acció tutorial per nivells i cicle.
- Establir i coordinar el programa d'activitats per al cicle.

- Elaborar la programació de les diferents tasques tant escolars com extraescolars i complementàries.
- Recollir i proporcionar informació sobre l'alumnat.
- Coordinar programes educatius, activitats, criteris i instruments d'avaluació.

5.3 EN RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES

- Mantindre el contacte amb les famílies.
- Informar a les famílies en la reunió inicial sobre les hores de visita i atenció tutorial, la composició de l'equip educatiu, les línies generals d'actuació i els criteris d'avaluació, les actituds i valors que desitgem potenciar...
- Aconseguir la col·laboració de les famílies en relació amb el treball personal dels seus fills i de les seues filles: organització del temps lliure i de descans.
- Tindre entrevistes individuals amb les famílies per informar-les del desenvolupament acadèmic o per a qualsevol aspecte relacionat amb els seus fills i les seues filles.
- Cada vegada que un alumne nou es matricule al centre, amb el curs ja començat, i abans que s'incorpore a la classe corresponent, es reunirà la família de l'alumne o de l'alumna amb la tutora, per a fer-li coneixedora de les normes de l'escola.

6. METODOLOGIA

Perquè la tutoria es realitzi d'una manera eficaç, s'ha de fer ús d'una metodologia flexible que siga capaç d'adaptar-se a les diferents estratègies d'aprenentatge, a la diversitat de l'alumne o de l'alumna i, és clar, a les seues necessitats particulars.

La realització de les activitats amb l'alumnat serà dinàmica i activa, i facilitarà la participació desinhibida en les activitats que així ho requerisquen: autoconeixement, integració grupal, social i familiar, etc.

Tant en el disseny, com en la planificació i implantació del PAT, és imprescindible la cooperació i la coordinació de tots els agents que hi participen, i també, és necessària la col·laboració d'altres serveis de l'Administració.

7. RECURSOS

7.1. RECURSOS PERSONALS

- √ Equip educatiu
- √ Gabinet Psicopedagògic Municipal.
- √ Directora.

7.2. RECURSOS I EINES ESPECÍFIQUES

- √ Utilització de dinàmiques de grup (assemblea, debats, etc) per resoldre conflictes i prendre decisions que milloren la convivència.
- √ Planificar l'adaptació i l'acollida dels nous membres de la comunitat escolar al centre.
- √ Portar a terme un seguiment individualitzat de l'alumnat per organitzar els suports educatius necessaris.

- √ Observar com a primordial una bona coordinació entre les tutores i altres professionals: Gabinet Psicopedagògic, equips educatiu del segon cycle del municipi, professionals del centre d'atenció primerenca del centre de referència (Massamagrell), pediatres del centre de salut, professionals de Serveis socials de l'Ajuntament,...
- √ Elaboració d'un calendari de reunions amb les famílies.
- √ Disponibilitat i flexibilitat per mantindre tutories individuals amb les famílies.
- √ Elaboració de registres d'observació, de seguiment i qüestionaris.
- √ Treballar per desdoblaments en la mesura que es mantinga el treball en parelles educatives.

8. TEMPORALITZACIÓ

El pla d'acció tutorial es revisarà i avaluarà en cada curs escolar, les propostes de millora recollides en la memòria final (juliol) serviran per realitzar les modificacions necessàries per al següent curs escolar.

9. AVALUACIÓ

L'avaluació del Pla d'acció tutorial serà realitzada, de manera continua, al llarg del curs, en tres nivells diferents:

- √ Per part de cadascun dels tutors, que de manera individual recollirà, de manera contínua, les observacions realitzades sobre les activitats proposades en aquest pla i desenvolupades a l'aula.
- √ Una posada en comú de les activitats proposades i realitzades en el trimestre, a partir de les observacions anotades per cada tutora en finalitzar cada trimestre.
- √ En finalitzar el curs, es realitzarà una valoració del funcionament del PAT durant el curs i, si escau, una proposta de millora per al curs següent.